



Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 23 februari jl. is het Voorstel en Voornemen voor Participatie (VenP) Nieuwbouw Kerncentrales gepubliceerd door het Bureau Energieprojecten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Dit is de formele eerste stap van de ruimtelijke procedure voor de geplande bouw van twee grote kerncentrales. Directie Kernenergie van het ministerie van EZK is initiatiefnemer van de procedure. Het is voor iedereen mogelijk om op het VenP te reageren tot en met 4 april 2024. Als college hebben wij ook gebruik gemaakt van deze gelegenheid. U vindt de ingediende reactie in de bijlage.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Coalitieakkoord 2022-2026
- Hoek in de hoek – verslag participatie (24bb001373)

Toelichting:

Het huidige kabinet heeft besloten twee nieuwe grote kerncentrales te realiseren. Deze twee kerncentrales moeten op één locatie komen. In het VenP wordt bevestigd dat hiervoor Borssele en de Eerste Maasvlakte onderzocht worden. Hierbij heeft het kabinet aangegeven dat Borssele de politieke en bestuurlijke voorkeurslocatie is. In de ruimtelijke procedure die met publicatie van het VenP aanvangt wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de politieke en bestuurlijke voorkeurslocatie Borssele en de alternatieve locatie Eerste Maasvlakte. Beide locaties worden gelijkwaardig onderzocht.

Met de indiening van deze reactie door het college maakt zij gebruik van de mogelijkheid om aan de voorkant richting te geven aan de procedure. In de reactie worden punten benadrukt die belangrijk zijn voor Rotterdam, zoals onder andere effecten die onderzocht moeten worden en een betere integrale benadering van de opgaven in het HIC en omliggend gebied.



Procedure

De ruimtelijke procedure kent meerdere fasen. De eerste fase is de verkenning. Ten einde van de verkenning, na het doorlopen van onder meer een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), een milieueffectrapportage (mer) en integrale effect analyse (IEA), wordt een voorkeursbeslissing genomen door het kabinet en start de fase planuitwerking. Dit is ook het moment dat alleen de uiteindelijke locatie nog onderdeel is van de procedure. De volgende stap van de eerste fase is het concept-NRD, deze wordt na de zomer dit jaar verwacht. De voorkeursbeslissing is medio 2025 voorzien.

Alleen de locatie Eerste Maasvlakte is onderdeel van het VenP. Parallel aan de ter inzagelegging van het VenP wordt er door EZK een actualisatie uitgevoerd van locaties die zouden voldoen aan de gestelde randvoorwaarden om kernenergie op een locatie te ontwikkelen. In het VenP staat dat mogelijke aanvullende locaties in de concept-NRD fase betrokken kunnen worden. Het rapport van de actualisatie is nog niet gereed, maar er is een grote kans dat ook de Tweede Maasvlakte op deze wijze in de concept-NRD fase toegevoegd kan worden. Omwille hiervan wordt er in de reactie op bepaalde plekken over 'de Maasvlakte' in brede zin gesproken en worden ontwikkelingen en projecten op de Tweede Maasvlakte ook meegenomen.

Op 5 maart 2024 is in de Tweede Kamer een motie aangenomen van Kamerlid Silvio Erkens die oproept om rekening te houden met de mogelijkheid tot vier grote kerncentrales. EZK geeft uitdrukkelijk aan dat deze motie geen onderdeel uitmaakt van deze procedure.

Het Voornemen en Voorstel voor Participatie vindt u hier: [Nieuwbouw kerncentrales \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/nieuwbouw-kerncentrales) (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/nieuwbouw-kerncentrales>)

Reactie op het Voorstel en Voornemen voor Participatie

Wij onderschrijven in de reactie het doel om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Ook zien wij hiervoor een rol voor kernenergie in de nationale energiemix. Op de Maasvlakte en in het gehele havenindustriële cluster (HIC) spelen een reeks ontwikkelingen die een grote afhankelijkheid en wisselwerking kennen tussen elkaar. We vragen in de reactie daarom ook om ten minste de bekende ontwikkelingen en projecten op het gebied van energietransitie mee te nemen in de scope van de procedure voor nieuwe kerncentrales. Dit draagt bij aan het scheppen van een realistischer beeld met betrekking tot de mogelijke rol van kernenergie in het energiesysteem.

We vragen ook een reeks effecten te onderzoeken van potentiële ontwikkeling van twee kerncentrales op de Maasvlakte. Onderdeel van de effecten die wij vragen te betrekken in het onderzoek zijn mogelijke effecten die wegen op de leefomgeving, zoals ecologische effecten en effecten op huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten.

Ten slotte zijn wij kritisch op de wijze dat deze regio slecht is geïnformeerd tot aan deze eerste stap van de procedure. In de reactie vragen wij EZK om de inspanningen te vergroten en om in aanloop naar de volgende fase in de procedure informatieavonden te organiseren in de gemeente Rotterdam. Dit laatste volgt uit de toezegging die wethouder Zeegers in de actualiteitenraad op 7 maart jl. heeft gedaan (24bb001373).



Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Het Voorstel en Voornemen voor Participatie is de eerste stap in het proces van participatie en besluitvorming zoals dat onder de Omgevingswet voor dit soort procedures is vormgegeven. In deze fase van het proces heeft eenieder de mogelijkheid om 'te reageren en ideeën en oplossingen aan te dragen.' Die mogelijkheid van reageren is er dus voor overheden, organisaties en burgers. Na deze eerste stap in het participatieproces volgt de stap van 'verkenning' waarbij het bevoegd gezag, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de afweging maakt of de nu in te dienen oplossingen 'redelijkerwijs' in ogenschouw moeten worden genomen.

Het (vroeg-)tijdig kenbaar maken van het standpunt van de gemeente draagt bij aan de vorming van de visie bij EZK. Opgemerkt wordt dat in het verdere proces van besluitvorming (rond de milieueffectrapportage (MER) en verder) nog mogelijkheden zijn om formeel-juridisch te reageren en om, eventueel rechtsmiddelen in te zetten.

Er zijn geen financiële consequenties of aspecten.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:

1. Reactie Voornemen en Voorstel voor Participatie Nieuwbouw Kerncentrales